

Mercator

Kristina

časopis

POSLOVNEGA SISTEMA MERCATOR

števila 10, december 2000

*Kjer se veselje po obrazu zlije,
kjer mine jeza notranjega prepira,
kjer petje iz polnega srca izvira,
zbude se v prsih sladke harmonije.*

France Prešeren

2001

Lumpi

Najboljša oblačila za
najboljše malčke.

Lep dan voščila

Dragi možiček

že vpregaš sani, darila so nanje zložena.
Naj ne bo prezrta želja nobena.
V vseh domovih, kjer majhne so bučke,
želja izpolnjena prižiga naj lučke.

tVOJ LUMPI

K A Z A L O

NA KRATKO

O Mercatorju stran 4

AKTUALNO

Mercator Center Sarajevo stran 7

Mercator Center Pula stran 11

Mercator Center Maribor stran 13

Prevodi stran 19-27

MERCATOR MOJE DEŽELE

Dobrodelna akcija stran 16

MOJA SODELAVKA

Mercatorjev obraz stran 17

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Potopis stran 29

Moda stran 33

Križanka stran 34

Časopis Poslovnega sistema Mercator, d.d.,
Ljubljana, Dunajska cesta 107.

Izdaja Center za obveščanje,
Uredništvo, Ljubljana, Dunajska cesta 107,
telefon 01/560 11 31, 560 11 32.

Urednica: Vesna Bleiweis

Oblikovanje: Matjaž Slanič / Služba za EP

Tehnično urejanje: Mercator Studio

Tisk: Delo-TČR, d.d., Ljubljana

Časopis prejemajo delavci, kmetje, učenci
in upokoenci Poslovnega sistema Mercator.
Davek na dodano vrednost po stopnji 8%.

Naklada: 14.900 izvodov

Podobi let 2000 in 2001

Čas je, da pod vsem, kar smo v Mercatorju dosegli v letu 2000, potegnem črto.

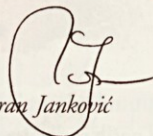
Pred tremi leti smo začeli skupaj načrtovati današnji in jutrišnji Mercator. Preudarno, vendar pogumno. Z veliko mero zaupanja vase, v naše potencialne. Danes smo vrh slovenske trgovine, smo ena najpomembnejših in najbolj uspešnih družb v slovenskem gospodarstvu. Poslovne rezultate, predvidene v gospodarskih načrtih presegamo, tržni delež doma je optimalen, investicije tečejo po načrtih, zaposleni imamo in bočemo vsak dan več znanja. Naše poslanstvo in korporacijsko kulturo prenašamo na nove trge. Trdo delamo, preudarno gospodarimo in povsod se podpisujemo z enim samim družinskim imenom - Mercator. Z imenom, ki potrošniku zagotavlja celovito in kakovostno ponudbo, ki lastnikom jamči varno in donosno naložbo in nam, zaposlenim socialno varnost in zadovoljstvo. Zaslužimo si zdravico za sedanjost in prihodnost!

Uspehi leta 2000 bodo težko ponovljivi – 7 nakupovalnih centrov, več kot sto prenovljenih maloprodajnih enot, preseženi čisti prihodki in čisti dobiček, posodobljeni proizvodni obrati, utrjeni poslovni - partnerski odnosi, poenoteni poslovni in drugi procesi, prvi certifikat kakovosti po ISO 9001... Dovolite mi, da kot naš največji skupni uspeh štejem otvoritvi Mercator Centra Sarajevo in Mercator Centra Pula. Ne samo zato, ker gre za naši prvi veliki naložbi na novih trgih, temveč in predvsem zato, ker smo dali okolju novo kakovost trgovskega prostora in življenja. Morda se danes še ne zavedamo pomena svojih centrov v Sarajevu in Pulju. Enega od pomenov mi je povedal predsednik vlade sarajevskega kantona: »Zgodovinski dan, v Sarajevo se je vrnila Evropa!«. Čeprav je in bo naš prvi cilj povsod dobiček oziroma akumulacija, enostavno ne morem spregledati človeške dimenzije obeh dogodkov – ob gospodarskem interesu smo združevali ljudi. Ob spoštovanju predanosti, zvestobe in prispevkov vseh, čutim dolžnost, da se posebej zahvalim Jadranki Dakič, Marjanu Sedeju, Alešu Čerinu – članom Mercatorjeve uprave, sodelavkam in sodelavcem iz svojega ožjega in širšega kroga: Miri Breznik, Mateji Jesenek, Aleksandri Kocmut, Metki Nedelko, Jelki Žekar, Marku Gvardjančiču, Mitji Mariniški, Pavletu Pircu, Štefanu Plankarju, Francu Prvišku, Petru Sajovicu, Vinku Savniku, Jožefu Šilecu, Marku Umbergerju in Božu Vinantu. Čeprav sem izpostavil samo nekaj imen, pa sem povsem enako ponosen na vodstva vseh družb, na vse, ki smo skupaj ustvarili Mercator leta 2000.

Uspehom smo se zavezali vsi skupaj in vsak zase, vendar pa nekaj dejstev kaže, da to zavezo včasih različno razumemo in jo različno spoštujemo. Gre za dvojno moralo? Enotni principi in standardi veljajo v Mercatorju za vse in povsod in ne zgolj takrat, ko jih posamezna sredina oceni kot koristne. Ne morem sprejeti nobenih razlogov za odmik od njihovega izpolnjevanja, nobenih lokalizmov. Standarde smo sooblikovali, določili in sprejeli vsi skupaj. Zato jih nima nihče pravice kršiti in s tem rušiti skupaj dogovorjene politike. Mercator je ena duša v 24 Mercatorjevih družbah, da bo ena duša v 13.000 zaposlenih, je odgovornost vseh vodilnih v družbah. Regijska organiziranost trgovskega dela Mercatorja je pravilno zasnovana – posamezna družba je člen v Mercatorjevi verigi lahko le, če izpolnjuje tri ključne pogoje: brezpogojno izpolnjevanje standardov in poenotenih poslovnih procesov, ustvarjanje skupaj dogovorjenih in načrtovanih rezultatov, zagotovitev dolgoročnega razvoja.

Zavezali smo se dani besedi in dejanjem. S to zavezo želim napovedati prihod leta 2001 v Mercator. Leta, v katerem se bomo posvetili osnovnim projektom: vzpostavitvi specializiranih trgovskih verig, enotnim cenam, enotnemu upravljanju z blagovnimi skupinami, informacijski tehnologiji, kakovosti po standardu ISO 9001, posodobitvi logistične mreže in optimizaciji njenih stroškov, novim naložbam v prodajo doma in v tujini, naložbam v nova znanja ljudi. Tudi po tej plati se moramo primerjati s trgovskimi trendi v svetu. že doseženo nas spodbuja, da si vsak dan zvišujemo cilje, da so naša merila vsak dan bolj zahtevna in izbrušena, da vsak dan bolj popolno opravljamo svoje poslanstvo. Združujmo najboljše!

Vesele božične dni in srečo v letu 2001 voščim vam, dragi Mercatorjevci, vašim družinam in prijateljem.

Zoran Janković

Spoštovani zaposleni v Poslovnem sistemu Mercator

Poslovni sistem Mercator se v zadnjih letih močno spreminja in njegovo poslovanje je iz leta v leto boljše ter vse bolj mednarodno primerljivo. Vsako leto smo bolj uspešni in vsako naslednje presenetimo z novimi dosežki. Načrte si zastavljamo zelo ambiciozno toda praviloma jih presežemo. Vse to zmoremo tudi zaradi vašega izrednega sodelovanja in poistovetenja vaših načrtov z razvojnimi načrti družbe. Lahko ugotovim, da trikotnik: delničarji-uprava-zaposleni deluje skoraj popolno ter vam za vaš nesporni delež pri vsem doseženem iskreno čestitam. Ob zaključku iztekajočega se leta vam vsem skupaj želim obilo novih izzivov na delovnem mestu ter veliko osebne sreče in zadovoljstva v Novem letu 2001.

mag. Stanislav Valant, predsednik nadzornega sveta
Poslovnega sistema Mercator, d.d.

OCENA POSLOVANJA 2000 IN GOSPODARSKI NAČRT ZA LETO 2001

Mercator je po seji nadzornega sveta, ki je bila 30. novembra v Sarajevu, objavil poslovne rezultate za obdobje januar-september 2000. Kot smo izvedeli, je bil nadzorni svet z doseženim zadovoljen.

V navedenem obdobju so vse Mercatorjeve družbe skupaj ustvarile 176,9 mlrd tolarjev čistih prihodkov iz prodaje in 2,7 mlrd tolarjev čistega dobička. Ocena je, da bomo do konca leta 2000 ustvarili 240 mlrd tolarjev čistih prihodkov iz prodaje.

Za leto 2001 pa načrtujemo 269 mlrd tolarjev čistih prihodkov in 3,8 mlrd tolarjev čistega dobička. Za naložbe bomo v tem letu namenili 26,4 mlrd tolarjev. Približno 2/3 vrednosti vseh naložb bo financirano z lastnimi viri, preostanek pa z bančnimi posojili.

Nadzorni svet je ugotovil, da se trend dobrega poslovanja nadaljuje, saj bo gospodarski načrt za leto 2000 v vseh pomembnih postavkah presežen.

□

NOVOLETNA DRUŽENJA

Že v prvih decembrskih dneh je marsikje zavladalo novoletno vzdušje, ki se bo končalo v prvih dneh novega leta. In v Mercatorju ni nič drugače. Srečujejo se upokojeni, sodelavci, poslovni partnerji... Dobre želje za leto 2001 bo na srečanjih zaposlenih in če bo le mogoče tudi upokojenih sodelavcev v vseh naših družbah osebno izrekel predsednik uprave. Sicer pa je vsem zaposlenim namenil tudi osebno voščilnico. Tradicionalni sprejem predsednika uprave za vodilne delavce Mercatorjevih družb je bil 13. decembra v krškem hotelu Srečnič.

□

Božičnica

Kot je že običaj, bo tudi letos božičnica. Božičnica je 22. 12. 2000 izplačana v Mercatorjevih bonih. Višina pa je v družbah različna glede na sprejeta merila in glede na tekoče izpolnjevanje gospodarskih načrtov za leto 2000.

Upokojeni direktorji obiskali Dolenjsko in Posavje

Sredi novembra so upokojeni direktorji vseh Mercatorjevih družb obiskali Mercator Center v Novem mestu in hipermarket Brežice. Dobro organiziranega izleta se je udeležilo 35 upokojencev. Med njimi je bil tudi generalni direktor Mercatorja z doslej najdaljšim – 25 letnim direktorskim stažem, gospod **Adolf Osterc**. Dve dami in gospodje so v živahnih pogovorih in predvsem v obujanju spominov na leta, ko so aktivno soustvarjali Mercator, preživeli prav lep dan. **Jože Renar**, tudi starosta med našimi direktorji, je povedal sklepno misel: »Veseli smo, ker smo postavljali temelj sedanjemu Mercatorju in veseli smo vseh njegovih uspehov. Res iz srca vsem, ki danes vodijo in delajo v Mercatorju, čestitamo in želimo, da bi se izpolnili vsi načrti.«

□

Anonimna strahopetnost

Zbirka anonimnih pisem, v katerih neznanci blatijo ugled naših sodelavcev in Mercatorja, je kar obsežna. Če so v pismih opozorila na različne napake, pomanjkljivosti, nedoslednosti, nered ali kaj podobnega, jih štejemo za dobronamerne pripombe, čeprav so anonimne. Večina anonimk pa roma v koš, saj menimo, da bi bilo prav, da se pisec podpiše. Podpisane kritične pripombe so vedno dobrodošle in potrudimo se, da napake, na katere nas pisec opozarja, odpravimo, pisca pa obvestimo, kako smo ukrepali. V njegovo in naše zadovoljstvo.

Toda bolj kot različnih napak, se anonimneži lotevajo konkretnih ljudi, jih obtožujejo in jim pripisujejo različne osebne in poslovne nečednosti. Tu gredo zadeve čez rob. Teh

stvari ni mogoče obravnavati dobronamerno, saj vržejo senco dvoma v poštenost človeka, ki ga anonimnež grdo zaznamuje. Nelagodno se ob takih stvareh počutimo vsi, saj nihče ne ve, kdaj nam bo kdo iz zlobe, zavisti ali drugih nizkotnih nagibov podtaknil nečednost. Resničnih in dokazljivih dejstev se ni treba sramovati nikomur. Na s pravim imenom podpisano in dokazljivo resnico, smo doslej še vedno ustrezno reagirali in ukrepali. In če prihajajo anonimna pisma iz Mercatorjevih vrst, si pisci zapomnite eno: vrata za poštene in odkrite ljudi so pri nas vedno odprta, še nikogar zaradi teh dveh lastnosti nismo vrgli čez prag. Lažnivce pa.

□

Priznanja Gospodarske zbornice Slovenije za "naj" trgovine

Z diplomami in priznanji poslovodje "naj trgovin" s predsedniki uprav družb

Združenje za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije je že lani začelo s tekmovanjem za najbolj urejene prodajalne. Letos se je na tekmovanje prijavilo 336 prodajaln v turističnih krajih in prodajaln podjetij, ki imajo več kot 50 trgovin. Prvi krog ocenjevanja je potekal na ravni območnih zbornic, drugi na republiški ravni. Skupno je bilo podeljenih 11 republiških diplom in 5 republiških priznanj.

Mercatorjeva bera diplom in priznanj:

- Hipermarket Ljubljana, diploma;
- Market PE 47 Ankaran, Mercator Degro, diploma;
- Vinjeta Bled, Poslovni sistem Mercator, d.d., diploma;
- Nakupovalni center Krško, prodajalna drogerija, Mercator Dolenjska, priznanje.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Posnet nov promocijski film

Na sprejemu vodilnih delavcev Mercatorja 13. decembra v Krškem smo predstavili tudi najnovejši promocijski film o Mercatorju. Poleg splošnih informacij, so v filmu posnetki vseh enajstih Mercator Centrov. Od Kopra, ki je bil odprt leta 1998, do Maribora, ki je bil odprt 8. decembra letos.

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

OPRAVIČILO

V prejšnji številki časopisa nam jo je zagodel računalniški škrat. V »Mercator se predstavlja« objava na straneh 29-32 je pri »prelomu« strani izbrisal Mercatorjevi trgovski družbi v Sloveniji Mercator Modno hišo Maribor in Trgoavto Koper. Bralcem in obema družbama se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

IZ FRANŠIZINGA – GLASILA SEKCIJE SLOVENSkih FRANŠIZNIH DRUŽB

Druga številka glasila je bila namenjena predvsem udeležencem posveta »Fransizna kot priložnost«, ki je bil konec letošnjega oktobra. Posvet je organizirala sekcija za franšizing pri Združenju za trgovino Gospodarske zbornice Slovenije. V glasilu je objavljen tudi prispevek našega sodelavca vodje službe za franšizing Stanislava Tomšiča, o odstopanju slovenske franšizne prakse od opredelitev v etičnem kodeksu franšizinga. V njem avtor, ki se v Mercatorju že nekaj let ukvarja z razvojem franšizinga, opozarja na definicijo franšizinga. To je sistem prodaje blaga in /ali tehnologije, ki temelji na tesnem in stalnem sodelovanju med pravno in finančno samostojnimi in neodvisnimi podjetji, med franšizodajalcem in njegovimi posameznimi franšizojemalci. Franšizodajalec zagotavlja svojim posameznim franšizojemalcem pravico in jim istočasno nalaga dolžnost, da poslujejo v skladu z njegovim konceptom. V nerazumevanju pravne in finančne samostojnosti ter neodvisnosti podjetij tiči glavni problem, saj nikakor ni sprejemljiva uvrstitev franšizojemalcev med trgovske zastopnike, agente, posrednike, ker ti posredujejo ali pa sklepajo posle v tujem imenu. Sicer pa avtor predvideva, da bo Mercator v naslednjih dveh letih postopno, z vključevanjem samostojnih trgovcev, zapolnil vse vrzeli v slovenskem prostoru. Trenutno je v Mercatorjev franšizni sistem vključenih 86 prodajaln z market programom, in ena s pohištvom, ki razpolagajo s preko 11.000 m² prodajne površine. Avtor prav tako navaja, da Mercator že razmišlja o širitvi franšizinga na Hrvaško in v Bosno in Hercegovino.

Nova vrednost *PROSTORA*

Nevidljivo, a vendar opazno je Mercator Centar Sarajevo postavljen v središču mesta, staplja se z umirjenim utripom življenja in v steklenem delu svoje preobleke zrcali mestno podobo. Arhitekt Vladimir Koželj se je z mehкими linijami, ki so vodilni element oblikovanja celega objekta, približal značaju in duši Sarajeva.

Kombinacija neposredne svetlobe in luči naredi parkirni prostor svetel in zračen. Tudi večina prodajnih površin, ki so za etažo višje, je zasnovana enako. Dvignjen objekt se optimalno vključuje v mestni gabarit in hkrati nudi potrošnikom primerno število parkirnih mest v sami stavbi.

Osrednji prostor celotnega centra je ozelenjen atrij s tekočim pločnikom in dvigalom, ki povezuje etaži in hkrati združuje nakupovalne ulice in hipermarket z vzporednimi prodajalnami. Podnevi je naravno osvetljen, v mraku pa v igri luči, nešteti odsevi in zrcaljenj spremeni svoj značaj.

Prodajni prostor hipermarketa se s širino in preglednostjo prijazno približa obiskovalcu in mu v nakupovalnem prostoru prvič ponudi tudi počivališče. Blagajne pospremiijo kupce na izhodu in ga popeljejo v živahno dogajanje pred njim v kavarnico Santana in na teraso.

Vzporedni program sestavlja 25 prodajaln, ki so bolj ali manj izvorno zasnovane. Med večjimi izstopajo Intersport, Modiana in Salon pohištva. Dobrodošlo smer oblikovanja prodajnega prostora je zaznati v Benettonovem lokalu, ki z dvoetažnim prostorom izkorišča razpoložljive višine in razgiba nakupovalno ulico. Ta vodi mimo vrste prodajaln in je os, ki povezuje samopostrežno restavracijo na eni in kavarno Santana ter letni vrt na drugi strani.

Mercator Centar Sarajevo tako z vidika ponudbe kot podobe je v ponos Mercatorju in naj bo tudi mestu Sarajevu v veselje.

Ajda Teran Janežič

Arhitekt
Vladimir Koželj

Mercator Center Sarajevo - največji dogodek v mestu

Sarajevo je bilo 1. decembra 2000 središče slovensko-bosanskega gospodarskega in političnega vrha. Na otvoritev Mercator Centra Sarajevo je priletelo okoli 200 vodilnih slovenskih gospodarstvenikov. Dan pa je še posebej obeležil državniški obisk predsednika Republike Slovenije Milana Kučana, na mestni ravni pa sta se srečala sarajevski župan in ljubljanska županja Viktorija Potočnik.

Otvoritvena mrzlica

Kljub temu, da se je precej zaposlenih v Mercatorjevih trgovinah v sarajevskem centru šolalo v Ljubljani, jim je pred otvoritvijo priskočila na pomoč številčna ekipa sodelavcev iz ljubljanskega centra ter sodelavci iz obvladujoče družbe. Skupaj so opravili gigantsko delo. Ne samo tisti, ki so urejali hipermarket, Modiano in Intersport po zahtevah Mercatorjevih standardov, temveč tudi vsi tisti nevidni, ki so »v ozadju« skrbeli za blagovne tokove, informacijsko podporo in ne nazadnje za protokol in za samo dejanje otvoritve, so se potrudili in se izkazali kot odlični delavci. Vsi so zavedali pričakovanja sarajevske oziroma bosansko-hercegovske javnosti.

Že dopoldne, ko je bilo do slovesnega trenutka še nekaj ur, je v celotnem centru vladalo nekakšno mrzlično vzdušje. Zaposleni so hiteli odpravljati zadnje pomanjkljivosti, tla so se kar naprej loščila, izložbe dopolnjevale, urejale so se obleke, izgled... Vsak se je zavedal, da gre za dogodek izjemnega pomena in da mora biti v vlogi, ki mu je dodeljena, brezhiben. Za slovenske novinarje, ki smo prileteli v Sarajevo s kar debelimi urami zamude, še hitra tiskovna konferenca, leteč ogled centra in že je bil trenutek za »okupacijo« kar najbolj primernih reporterskih mest.

Državnika spregovorila javnosti

Na obeh straneh ulice, ki pelje do Mercatorjevega centra in na trgu pred njim, se je malo pred 15. uro začela zbirati množica. Kaj

Ob položitvi temeljnega kamna

Nekaj ur pred otvoritvijo

se skriva za bleščečo zunanostjo? Kaj prinašajo Slovenci v Sarajevo? Je to, kar obljublja res, ali pa...

Goste in Sarajevčane je prvi nagovoril **Zoran Janković**. Na kratko je predstavil Mercatorjevo strategijo na novih trgih. O samem centru pa povedal: »Mercator Center Sarajevo je doslej največja slovenska investicija v Bosni in Hercegovini. Vredna je 48 milijonov nemških mark. Za Mercator pa je vredna veliko več, kajti največjo vrednost v Mercatorju pripisujemo in dajemo človeškim potencialom. Za Sarajevo so pomembna nova delovna mesta, za Mercator pa, da je Sarajevu, stoletnemu evropskemu mestu dal trgovski prostor, ki si ga zasluži. S prihodom na bosansko-hercegovski trg želi Mercator spodbuditi razvoj kakovostnih in cenovno

Živko Radišić, Zoran Janković in Milan Kučan - trak na tri dele

Kaj prinaša Mercator? V ozadju strehe bolšjaka

Osebna izkaznica Mercator Centra Sarajevo

- vrednost naložbe: 48 mio DEM
- število zaposlenih v centru: 350
- čas gradnje: 8 mesecev
- velikost celotnega kompleksa centra: 27.000 m²
- prodajna površina centra: 12.300 m²
- število prodajaln: 25
- število parkirnih mest: 400
- celotna površina hipermarketa: 7.800 m²
- prodajna površina hipermarketa: 4.850 m²
- število izdelkov v hipermarketu: 30.000
- število blagajn v hipermarketu: 25
- število zaposlenih v hipermarketu: 160, njihova plača v povprečju 20% višja kot pri konkurenci.

konkurenčnih domačih proizvajalcev, želi skupaj z matično državo prispevati k hitrejši rasti družbenega in osebnega standarda njenega prebivalstva. « Sarajevčanom je zaželel, da bi jim center pomenil kraj prijaznega srečevanja in predvsem središče, v katerem so vedno dobrodošli in v katerem se njihove zahteve obravnavajo po najvišjih standardih.

Z vljudnim odobravanjem so bile pospremljene besede predsedujočega predsedstva Bosne in Hercegovine Živka Radišića. Vodstvo države se zaveda težkega stanja, razvoj opira na pričakovanje tujih investitorjev.

Predsednika Republike Slovenije Milana Kučana so razumeli vsi. Slovenska beseda je šla v ušesa in mnogim v srce. To je pokazal spontan in topel odziv udeležencev otvoritve. Ljudje so razumeli, da predsednik Republike Slovenije ne govori zgolj protokolarno, temveč kot človek, ki jim iskreno želi mir in blagostanje.

Zoran Janković je projektantu centra arhitektu Vladimirju Koželju izročil posebno priznanje za vse sodelavce Mercator Optime, enako tudi predstavnikoma podjetij Energogroup iz Ljubljane in Butmir iz Sarajeva kot izvajalcema in organizatorjema del.

Bučen aplavz je spremljal izročitev ključev reševalnega vozila predstojniku sarajevske klinične bolnišnice. Poleg te donacije pa je Mercator podaril sredstva tudi institucijam Slovencev v Sarajevu in daroval za zdravljenje sarajevske deklince.

Ostal je le še najbolj slovesen trenutek – Milan Kučan, Živko Radišić in Zoran Janković so prerezali trak. V zrak je poletelo stotine rdečih balonov, nad vhodom v garažo se je dvignila rdeča zavesa. V centru je zahrumelo.

V spominih med navdušeno množico

Čez dan je v pročelju centra odsevala podoba mesta, ples oblakov se zdaj dvigal, zdaj spuščal, pod večer je center zažarel v magični svetlobi. V še vedno razdejanem Sarajevu je njegova svetloba nenavadna, razkošna. Še bolj kot zunanost je Sarajevčane navdušila notranost. Svetle trgovine, izložbe in sploh celotna ponudba je množici skoraj jemala dih.

Redko tako resen

Za sarajevsko bolnišnico

Sarajevčani česa takega očitno niso pričakovali. Komunikacijske poti so se spremenile v pravi »korzo« - krožno sprehajališče...

V vsesplošnem občudovanju mi niso ušli mnogi trpki in grenki pogledi. Izogibala sem se jim, ker so boleli in odpirali rane... spomine na tržnico...na tisoče prestreljenih oken, preresetanih, požganih hiš... na ljudi s culami, na ljudi v tunelu svobode...to niso bili ljudje iz tistega mojega Sarajeva, ko sem se zaljubila v mladega slikarja...ko so na belih poljanah Jahorine in Bjelašnice odmevali vriski...ej, Sarajevo moje mladosti...

Ustavila sem nekaj obiskovalcev in jih vprašala o vtisih. Strnem jih lahko v eno samo besedo: fantastično. Je, je, bilo je, in bo še, ljudje moji!

Na bližnjem »bolšjaku« je bila popolna tema. »Nema, da nema« se je zgodilo v Mercator Centru Sarajevo.

Največja zabava v mestu

Jumbo plakati so vabili na največjo zabavo v mestu – veliki Mercatorjev koncert. Dvorana Zetra je navdušeno sprejela sarajevske filharmonike, Kemala Montena, Vlada Kreslina, Oliverja Dragojevića, prvakinjo sarajevske Opere Gertrudo Munitič, rahlo postarane rokerje – Indexe in seveda Đoleta – Đorđa Balaševića. Glasba je dokazala, da je jezik, ki ga razumejo vsi, jezik, ki združuje in ki ne pozna meja. Tako je bilo vzdusje v Zetri. Bilo je Sarajevo moje mladosti.

V Mercator Centru so poleg hipermarketa še naslednje prodajalne: Fotomaterial Kodak Express, usnjena galanterija Stephanie, Modiana, otroški program Chico, Alpina, Planika, Benetton, Swatch, Trgovina z darili Džast, Intersport, Burlington, WitBoy, Papirnica Državne založbe Slovenije, Drogerija Weitnauer, Zlatarna Celje, Pohištvni salon Mercator, Ribarnica, lekarna, frizer, izdelava ključev, restavracija, banka, optika, loterija, trafika in otroško igrišče...

Blagajne so se prvi nakupovalni dan skoraj »prežgale«. Odgovorni trdijo, da so tudi vse naslednje dni zaloge vidno kopnele.

Vesna Bleiweis

Novinarska konferenca, z leve proti desni Mensud Lagumdija, direktor Mercator Tržnog Centra Sarajevo, Marjeta Vilar, Zoran Janković

Častni gost v Sarajevu, Miran Goslar (levo)

Vsi so lepi, vsi najboljši - puljski pa je nekaj posebnega

Pulj, 2. in 3. december 2000 – tudi otvoritev puljskega Mercator Centra je bila nadvse slovesna in tudi v Pulju je bil zbran cvet slovenskega in hrvaškega gospodarstva ter politike. In tudi v Pulju so jumbo plakati vabili na veliki Mercatorjev koncert.

Od aprila, ko je bil odprt hipermarket, predvsem pa po iztečeni turistični sezoni se je v Pulju intenzivno nadaljevala »predelava« hipermarketa v pravi Mercator Center. Čeprav po ponudbi povsem enak drugim centrom, pa je na zunaj le nekoliko drugačen. Pročelja vseh Mercatorjevih centrov so oblečena v zelenkasta stekla, puljska pa so v barvi istrske zemlje.

Čeprav so puljski sodelavci že utečeni Mercatorjevci, je tudi njim prav prišla pomoč sodelavcev iz Slovenije. Skupaj so center, bolje hipermarket, še nekaj trenutkov pred otvoritvijo hiteli »peglati in gloncati« kot nevesto.

»Istra kot eno najbolj vitalnih območij hrvaškega turizma potrebuje tudi ustrezno raven trgovske ponudbe. Trgovina mora svojim prostorskim standardom, z bogato in evropsko konkurenčno cenovno ponudbo in s prijazno storitvijo to ponudbo zaokrožiti in jo nadgraditi,« je dejal **Zoran Janković**. Pohvalil je dosedanje delo zaposlenih v hipermarketu in izrazil prepričanje, da bodo ostali zastavonoše Mercatorjeve kakovosti.

Petar Ivanović, direktor družbe Mercator Pula, pa je o centru povedal: »Gradnja centra je potekala v skladu z načrti. Z otvoritvijo se začena celovito izpolnjevanje našega, Mercatorjevega poslanstva – potrošnikom ponuditi najboljšo trgovsko storitev in vrhunsko ponudbo na enem mestu. Mercator postaja pomemben partner hrvaških proizvajalcev, saj bo na prodajnih policah ponujal dobrih 40% izdelkov hrvaškega porekla.«

Ogled puljskega hipermarketa. Stane Valant, predsednik nadzornega sveta, Zoran Janković in direktor puljske družbe Petar Ivanović

Puljske rdeče kapice

Velika gneča. Ljudi nosi radovednost, nosijo jih pričakovanja. V človeškem mravljišču ni prostora rolkarja z Etino pico. Ni prostora za prijazno fotografijo. Ob degustacijskih mestih vrste. Nakupovalni vozički v dolgih vrstah pred blagajnami. Popolna evforija.

Enako v Domu mladosti. »Dole! Dole!« Skandiranje se ne umiri. Mladi zahtevajo... Ne umiri jih Oliverjeva Cesarica, Kreslin potegne orglice in z »Za koga roža cveti« za silo pomiri valujočo množico, Kemal in Sarajevo, ljubavi moja spet razgreje čustva. Potem pa... »Na staciji u Puli... oprost mi Katrin...« in balade o vrbah, o duši slovenskoj... Publika Đoleta ne pusti z odra. Vrne se in nadaljuje še eno uro. Izpod stropa se vsujejo rdeči baloni. Publika eksplodira. »Junija v puljski areni...«, se poslavlja Đole. Zjutraj mrzel tuš – osrednji istrski časnik zanima le Đoletovo delovno dovoljenje... Izkupiček koncerta je šel v dobrodelne namene – očesni kliniki puljske bolnišnice.

Vesna Bleiweis

Prodajalna kranjske Aure

Življenje dajo trgovini ljudje

Osebna izkaznica Mercator Centra Pula

- vrednost naložbe: 29 mio DEM
- število zaposlenih v centru: 200
- čas gradnje: 8 mesecev
- velikost celotnega kompleksa centra: 30.915 m²
- prodajna površina centra: 5.924 m²
- število prodajaln: 16
- število parkirnih mest: 540
- celotna površina hipermarketa: 4.929 m²
- prodajna površina hipermarketa: 3.235 m²
- število izdelkov v hipermarketu: 30.000
- število blagajn v hipermarketu: 16
- število zaposlenih v hipermarketu: 117

Štajerska prestolnica ga ima

Bilo je decembra 1998. Mercator in kranjski Merkur sta pod skupno streho odprla svoja hipermarketa. Že takrat je družba Mercator SVS oznanila, da bo v ostalih prostorih iste stavbe uredila popoln nakupovalni center. In ga je. Devetdeset dni pred 8. decembrom je oživel gradbišče. V devetdesetdnevni vojni s časom, prahom, hrupom, gradbiščno nesnago, parkirno zmešnjavo, so se kot najboljši in najbolj potrpežljivi sosedje izkazali vsi neposredni sosedje hipermarketa – Merkur, gostinski in drugi lokali, predvsem pa potrošniki, ki so ostali zvesti Mercatorju.

Mariborski center bo dobil zaporedno številko 11. Toliko Mercator centrov zdaj stoji v Sloveniji, na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini. V treh letih smo, če ne štejemo prenov in novogradenj običajnih samopostrežnih trgovin, pridobili nekaj desetstisoč kvadratnih metrov čistih prodajnih površin, celotne prodajne površine, ki jih v teh centrih upravlja Mercator skupaj s pripadajočimi parkirišči, pa segajo v nekaj stotisoč kvadratnih metrov. Seštete naložbe skupaj pa se ustavijo pri vrednosti 90 milijard tolarjev. Zadnja je v letu 2000 k tem gigantskim številkam prispevala družba Mercator SVS. K skupnim površinam je dodala 16.500 kvadratnih metrov čistih prodajnih površin, ki so razdeljene med 29 lokalov z različno ponudbo. Šeštevek različnih izdelkov, ki jih ponujajo samo Mercatorjeve prodajalne sega čez 100.000. Osrednji prodajni prostor je namenjen 2.500 kvadratnih metrov velikemu hipermarketu, v katerem police šibi 33.000 različnih izdelkov za dnevno oskrbo in priročno rabo v gospodinjstvu. Pod Mercatorjevo marelo sodijo največji lokali v centru: prodajalna Trgoavta, salon pohištva, drogerija, prodajalna tekstila, trgovina Intersport (ki je imela na dan otvoritve edina zaprta vrata in obveščala, kdaj bo tisti D dan) in kavarna Santana. Celotna naložba, skupaj z nakupom stavbe in s hipermarketom iz leta 1998 je Mercator SVS veljala 4 milijarde tolarjev.

Številke, številke... v njih so bile posebej omenjene stotine ur Mercatorjevcev, ki so jih zahtevale priprave in sama otvoritev centra. Srčnost Mercatorjevih ljudi, njihova delovna, skupna in posamična odgovornost je ob tovrstnih dogodkih že prislovična. Občudovanja vredne ljudi imamo!

Prodajni programi so glede na sorodnost ponudbe razdeljeni v dve etaži, ki ju povezuje tekoči plončik. Nekaj notranje opreme in

Mariborski župan Boris Sovič v družbi s predstavniki Mercator SVS

Zbrani na otvoritvi - drugi z leve mariborski podžupan Jože Protner

detajlov spominja na sarajevski center – navsezadnje ju je projektiral isti avtor, arhitekt Vladimir Koželj iz Mercator Optime s sodelavci.

Maribor je v zadnjih dveh-treh letih postal središče zanimanja trgovcev, predvsem tujih. Zrasli so veliki splošni in specializirani nakupovalni centri, konkurenčni boj za kupca je trd in neizprosni. »Veseli me, da se je Mercator odločil za prihod v Maribor z velikim in resnično lepim nakupovalnim centrom, v katerem zagotavlja primat kakovostnemu blagu slovenskega porekla. Čestitam za odločitev in želim, da bi se izkazala za pravo,« je na otvoritveni slovesnosti povedal mariborski podžupan **Jože Protnar**. Pred množico zbranih Mariborčanov pa je njegove želje potrdil in izrekel dobrodošlico Mercatorju tudi župan **Boris Sovič**.

»Mercator SVS je družba, v kateri usklajeno delujejo glava, roke in srce. To je zasluga predsednika uprave družbe **Stanka Brodnjaka**, ki razvija in udejanja Mercatorjevo korporacijsko kulturo na območju Štajerske in Prekmurja. Mariborska trgovska ponudba je v dveh letih temeljito spremenila svojo strukturo in podobo. K temu je zanesljivo med prvimi prispevala družba Mercator SVS, ki je pred dobrima dvema letoma prevzela trgovsko družbo Klas. Prepričan sem, da je Mercator s tem prevzemom predvsem potrošnikom in zaposlenim dokazal, da najboljše sosedstvo, ki ga ponuja, ni prazna beseda. Prav tako pa tudi, da je družba Mercator SVS pripravljena in sposobna sprejeti konkurenčni izziv ožjega in širšega mariborskega trga in se potrditi ne samo kot najboljši sosed, temveč kot najboljši štajerski trgovec.« Tako je povedal **Zoran Jankovič**.

Vesna Bleiweis

Zaposleni v hipermarketu

Božič bel

Zaposleni v pohištvenem salonu

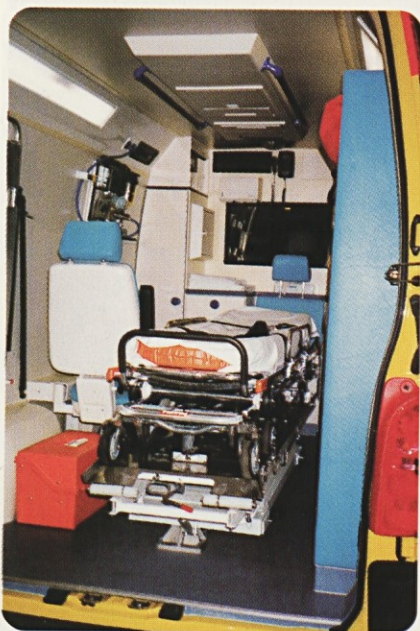

Podarjeno z željo, *da jih ne bi nikoli potrebovali*

Športniki, pevci zabavne glasbe, ki nastopajo v Mercatorjevih reklamnih spotih, kupci izdelkov trgovske znamke Mercator so skupaj z Mercatorjevim deležem v letošnji vse-slovenski humanitarni akciji sedmim bolnišnicam podarili reševalna vozila, opremljena za nujno prehospitalno pomoč.

Vsa vozila so predstavniki Mercatorja izročili 24. novembra 2000 ob isti uri in na enako slovesen način. Življenjska ogroženost terja hitro in učinkovito pomoč. Prihiteji na pomoč in rešiti življenje, je bilo vodilo te velike in pomembne humanitarne akcije. Hkrati pa želja, da tovrstne pomoči ne bi nikoli potrebovali. Sodobna reševalna vozila so dobile bolnišnice in druge zdravstvene ustanove v Mariboru, Ptuju, Ljubljani, Novem mestu, Novi Gorici, na Jesenicah in v Kopru. Skupna vrednost donacije je okoli 85 milijonov tolarjev.

V začetku decembra pa je bil Mercator pokrovitelj novega Centra Sonček. Centre Sonček ustanavlja Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije. Poglavitna dejavnost teh centrov je varstvo, usposabljanje in zaposlovanje pod posebnimi pogoji za ljudi z drugačnimi potrebami.

Otroci so nastopali...

... in narisali plakat

Mag. Marjan Sedej (desno) izroča ključe reševalnega vozila direktorju reševalne postaje Ljubljana

Mercatorjev obraz

Cvet sončnice ji polepša dan in prostor. V njem vidi mogočnost narave, iz njega seva sonce. Tudi sama je sončen človek, topla, z neuklonljivo voljo, včasih nagle jeze a nikoli zamerljiva, naravna, jasna in vedra. Pristrčen, odkrit, nekoliko zadržan smeh, v katerem ni niti kančka zadrege, kaže na to, da je Nataša Možina pri triintridesetih letih srečna žena in mati dveh otrok. Vodi finance in računovodstvo v Mercator centru Ljubljana. Delo je zanjo največja vrednota.

Nataša Možina

Rojena je bila v Ljubljani. Skupaj s starši in sestro so stanovali v Šiški, vikende in počitnice pa so preživljali pri starih starših v Šentjanžu na Dolenjskem. S tem krajem je povezana še danes, saj se s svojo družino tja rada vrača. Za poklic si je brez obotavljanja izbrala aranžerstvo. Rada je risala, oblikovala. Svojega poklica, navzlic uspešno končani srednji aranžerski šoli, ni nikoli opravljala, ker preprosto ni bilo pripravniškega mesta.

»Razmišljala sem o drugih poklicih,« se spominja Nataša. Zato je vzela pot pod noge in iskala službo v drugem poklicu, kot prodajalka. Potrkala je tudi na Mercatorjeva vrata in se zaposlila kot prodajalka v diskontu na Slovenčevi 23.

Kako ste se znašli v poklicu prodajalke?

Razočaranja ni bilo. Delo je bilo raznoliko, kolektiv prijeten. Ko so v prodajalni uvedli POS sistem, sem začela delati na delovnem mestu administrativnega referenta. Delala sem na računalniku in po treh letih tega dela sem si zaželela spremembe. Vmes sem opravila

poslovodsko šolo in jo nadgradila še z ekonomsko komercialno šolo. Priložnost za delo v hipermarketu v Šiški se mi je ponudila ravno ob pravem času in zdaj sem tu, navdušena nad delom in ljudmi, s katerimi delam.

Direktorica vašega centra mi je dejala, da ste srce centra, kaj pa menite vi?

Težko bi se strinjala, da ravno administrativni delavci poganjamo center. Vsak oddelek je nepogrešljiv. Smo pa pomemben povezovalni člen.

Bojda je v vaši pisarni tako kot na železniški postaji. Vrvež ljudi, stene so prelepljene z »voznimi redki«...

Bedimo nad vhom in izhodom blaga v centru. Izbor blaga je velik in obsega 47.000 izdelkov. Vsak nov izdelek dobimo fizično v roke, ga vnesemo v računalnik, opremimo s črtno kodo, mu odredimo klasifikacijo, davčno skupino, ga šifriramo s številko dobavitelja, naročniško številko in na koncu izdelamo kalkulacijo. Večina dela se opravi v

skenirnici. Za vsak izdelek določimo tudi maržo na podlagi internih pravil. Ko pride dokument v nadaljnjo obdelavo, ga vnesemo v računalnik in preverimo kalkulacijo. Včasih se o kalkulaciji posvetujemo s poslovodji oddelkov. Skrbimo, da so cene prave, previdni moramo biti predvsem zaradi številnih akcij kot so trajno nizke cene, slovenska košarica, do 51 %, akcije v hipermarketih itd. Pred vsako akcijo pripravimo cene in jih v teku akcije tudi preverjamo. V pisarni imamo velik koledar, kjer so datumsko označene vse akcije, nalepljena pa imamo tudi vsa obvestila o akcijah. Naša naloga je tudi, da spremljamo odpise in znižanja cen blaga, izračunavanje inventur. Med drugim v našem oddelku, ki z menoj vred šteje 11 delavcev, spremljamo tudi prisotnost delavcev na delu in o tem vodimo ustrezno evidenco za potrebe kadrovske službe

Bili ste mentorica in inštruktorica delavcem novih centrov na Ravnah, v Slovenj Gradcu, v Pulju in Sarajevu. Mi lahko zaupate nekaj svojih vtisov?

Mene sta poučevali gospa Franka in gospodična Lara iz Kopra iz našega prvega centra

oziroma hipermarketa. Sedaj svoje znanje posredujem naprej, sodelavcem novih centrov. Korošci so veseli in pridni ljudje, takoj smo se ujeli. Nikoli še pomislila nisem, da bom kdaj inštruirala ljudi v Pulju in Sarajevu. V Pulju sem bila dvakrat, skupaj 22 dni, v Sarajevu 10 dni, en mesec pa je bila sodelavka na praksi pri nas. Bilo je lepo, saj so naši novi sodelavci radi sprejeli našo pomoč. Jezik ni bil ovira, dobro smo se razumeli. Tudi njihov prvotni strah ali se bodo zmogli naučiti vse v tako kratkem času, je kmalu izginil. To pomeni, da smo bili dobri mentorji. V Sarajevu so me presunile ruševine in grobovi v mestnih parkih brez dreves. Končala so kot kurjava v dolgih vojnih zimah. Ruševine počasi odstranjujejo, rastejo že nove stavbe, ljudje pa so zelo odprti in gostoljubni. Vsak nosi v sebi svojo zgodbo iz časa vojne.

Kaj bi svetovali mladim, ki so na začetku svoje poklicne poti?

Najbolj pomembno je, da se ne ustrašijo nobenega dela ali pa ga celo podcenjujejo. Četudi delaš na delovnem mestu, za katerega se nisi usposabljal v šoli ali če delaš na nižjem delovnem mestu ni to nič narobe, saj ti vsako delo da nova znanja in izkušnje. Poklicno in seveda tudi osebno rasteš s pozitivnim odnosom do vsakega dela. Zelo pomembno

je tudi izobraževanje. Možnosti je veliko, samo volja mora biti za to. Tudi sama že razmišljam o vpisu na visoko šolo.

K Natašini delovni uspešnosti in zadovoljnosti pripomorejo tudi odlični odnosi v družini. Doma ji pomaga mož, v vsakem trenutku ji ob strani stojijo njeni in moževi starši, ki kar tekmujejo med seboj, kdo bo več pomagal.

Kaj počnete v prostem času? Kdo so vaši prijatelji in vzorniki!

Veselim se vsakega konca tedna, ko smo skupaj z družino, ko gremo na izlet ali k staršem na Dolenjsko. Všeč mi je šport, smučam in igram badminton, kakšno dobro knjigo preberem na dopustu. Knjižica Drobna navodila za življenje je moja zvesta spremljevalka. Z možem imava skupne prijatelje še iz otroštva in mladosti, ko smo bili sosedje. Rada tudi slikam, zlasti morske pejsaže. Vzornikov nimam, ker prisegam na to, da je lahko vsak sebi za vzor. Občudujem pa veliko ljudi. Tudi svojo direktorico Miro Breznikovo, ki ima neskončno veliko energije za delo in občutek za delo z ljudmi.

Radi delate v timu, v vašem kolektivu vladajo zdravi medsebojni

odnosi in ste kot prava družina. Je kakšen dogodek, ki ga zlepa ne boste pozabili?

To je bil dan otvoritve hipermarketa, Vsi smo trepetali kljub temeljitim pripravam, ali bo ves delovni proces potekal tako kot je treba. Strah in nervoza sta vladala vse do tedaj, ko smo zvečer zaprli vrata trgovine. Za nami je bil naporen in obenem srečen dan. Vse je teklo kot po maslu.

Kje boste dočakali novo leto?

Novo leto bom dočakala doma v krogu svoje družine. Mogoče se bomo zvečer odpravili v mesto na ogled ognjemeta. Potem pa nekaj dni smučanja. Božič je zame najlepši praznik. Spominja me na mladost, ko smo na božični večer odpirali darila in je mama pripravila božično večerjo. Tudi sama nadaljujem s to tradicijo.

Njen dom te dni dobiva praznično podobo. Ureja ga z veččo roko in smislom za aranžiranje. Sama bo izdelala novoletne voščilnice, podarila svilene rute, ki jih bo sama ročno poslikala.

Nada Rihtar

*Naj novo leto bo kot zaželen otrok,
ki z vriskom svet pozdravi!*

Naj to bo čas, ki rane zdravi!

*Naj bo kot svetla plamenica
in naj le srečo nosi sojenica.*

*Vsem Mercatorjevcem vošči uredništvo
Časopisa Mercator.*

Mercator

Slika godine 2000 i 20001

Vrijeme je, da pod sve ono što smo u Mercatoru postigli u 2000. godini podvučem crtu.

Prije tri godine počeli smo zajedno planirati današnji i sutrašnji Mercator. Promišljeno, ali smjelo. Uz veliku mjeru pouzdanja u sebe i u naše potencijale. Danas je naše mjesto na samome vrhu slovenske trgovine, mi smo jedno od najznačajnijih i najuspješnijih preduzeća slovenske privrede. Poslovni uspjesi predviđeni u privrednim planovima se premašuju, tržišni udio kod kuće je optimalan, investicije se ostvaruju po našim planovima, zaposleni u Mercatoru imamo i želimo svakim danom stjeći što više znanja. Naše poslanstvo i korporacijsku kulturu presađujemo na nova tržišta. Radimo žestoko, gospodarimo promišljeno i svuda se potpisujemo s jednim jedinim prezimenom - Mercator, prezimenom koje potrošaču garantuje cjelovitu i kvalitetnu ponudu i koje vlasnicima jamči sigurnu i donosnu investiciju a nama zaposlenima socijalnu sigurnost i zadovoljstvo. Za sve što smo u 2000. godini zajedno postigli, zaslužili smo si ovu zdravicu.

Uspjehi su izuzetni i teško će se ponoviti - 7 prodajnih centara, više od sto obnovljenih maloprodajnih jedinica, premašeni čisti prihodi i čista dobit, modernizirani proizvodni pogoni, ojačani partnerski odnosi, unificirani poslovni i drugi procesi, prvi certifikat kvalitete po standardu ISO 9001... Bez obzira na sve, dozvolite mi da kao naš najveći uspjeh istaknem otvaranje Mercator Centra Sarajevo i Mercator Centra Pula. Ne samo zato što se tu radi o našoj prvoj velikoj investiciji na novim tržištima, nego prije svega zato što smo dali sredinama novu kvalitetu trgovačkog prostora i života. Možda danas još nismo svesni značajnosti događaja. Jednog od njih rekao mi je predsjednik vlade sarajevskog kantona: "Danas je povjesni dan, u Sarajevo se vratila Evropa." Iako je i bit će naš prvi cilj svagdje dobit odnosno akumulacija, mi jednostavno ne možemo propustiti čovječansku dimenziju oba događaja - pored privrednog interesa mi smo udruživali ljude. Uz potpuno poštivanje predanosti i doprinosa svih, moja je dužnost, da se posebno zahvalim Jadranki Dakič, Alešu Čerinu i Marjanu Sedeju - članovima Mercatorove uprave, saradnicima iz moga užeg i šireg kruga: Miri Breznik sa saradnicima, Mateji Jesenek, Aleksandri Kocmut, Metki Nedelko, Jelki Žekar, Marku Guardjanciču, Mitji Marinšku, Pavlu Pircu, Štefanu Plankaru, Francu Prvinšku, Petru Sajovicu, Vinku Savniku, Jožefu Šilecu, Marku Umbergeru in Boži Virantu. Iako sam naglasio samo neka imena, posve jednako se ponosim i zahvalan sam rukovodstvima i radnicima, s kojima smo zajedno stvarali Mercator 2000. godine.

Uspjeh obavezuje sve nas zajedno i svakog od nas pojedinačno. Ali neke i nekoliko činjenica upozorava, da tu obavezu neki ponekad različito razumiju i poštuju. Radi li se o dvojnem moralu? U Mercatoru jedinstveni principi i standardi važe uvijek i za sve i ne samo tada, kada jih neka sredina smatra korisnim. Ne primam nikavih razloga i isprika na račun lokalnih specifičnosti i drugih "kao bitnih razloga". Standarde smo postavljali svi zajedno. Zato niko nema pravo, da ih obilazi i time ruši zajedno dogovorenu politiku. Mercator je jedna duša u 24 firme, da bude jedna duša u 13.000 ljudi, odgovornost je rukovodstava svih firmi. Organizovanost Mercatorove trgovine na osnovu regija je postavljena pravilno - svaka firma može biti dio Mercatorovog lanca uz slijedeće uvjete: bezuslovno ispunjavanje standarda i unificiranih poslovnih i drugih procesa, stvaranje zajedno dogovorenih i planiranih rezultata i garantovan dugoročni razvoj.

Obavezali smo se danom riječju i djelom. Ovim zavjetom želio bih najaviti dolazak 2001. godine u Mercator. Godine u kojoj ćemo se posvetiti osnovnim projektima: uspostavljanju specijaliziranih trgovačkih lanaca, jedinstvenim cijenama, jedinstvenome upravljanju robnim grupama, informacijskoj tehnologiji, kvaliteti koja odgovara standardu ISO 9001, modernizaciji logističke mreže i optimizaciji njenih troškova, novim ulaganjima u prodaju kod kuće i u inostranstvu, investiranju u nova znanja ljudi. Na ovome području moramo se uspoređivati s trgovačkim trendovima u svijetu. Sve ono što smo postigli ne dopušta nam da mirujemo. Postignuto nas podstiče na to da svaki dan povećavamo svoje ciljeve, da su naša mjerila svakim danom sve zahtjevnija i profinjenija, da svaki dan još potpunije obavljamo svoje poslanstvo. Udružujmo najbolje!

Vesele božićne blagdane i sretnu novu 2001. godinu želim vama, dragi Mercatorovci, vašim obiteljima i prijateljima.

Zoran Janković

Poštovani zaposleni u Poslovnom sistemu Mercator

Poslovni sistem Mercator se za posljednjih nekoliko godina drastično promijenio i njegovo je poslovanje iz godine u godinu sve bolje i sve više se može upoređivati u međunarodnim mjerilima. Svake smo godine uspješniji i svake godine iznenađujemo novim dostignućima. Planove koje si postavljamo veoma ambiciozno, po pravilu premašujemo. A sve je to moguće zahvaljujući vašoj izvanrednoj saradnji i poistovjećivanju vaših planova s razvojnim planovima kompanije. Mogu konstatirati da trougao: dioničari - uprava - zaposleni djeluje skoro savršeno te vam na vašem nespornom udjelu u svemu postignutom iskreno čestitam. Na završetku godine koja odlazi svima vama želim mnogo novih izazova na radnom mjestu i isto tako mnogo osobne sreće i zadovoljstva u Novoj 2001. godini.

mag. Stanislav Valant, predsjednik nadzornog vijeća
Poslovnog sistema Mercator, d.d.

Nova vrijednost *PROSTORA*

Nenametljivo a ipak primjetljivo Mercator Centar Sarajevo je postavljen u centar grada, gdje se stapa sa smirenim tempom života i u staklenom dijelu svoje odječe odražava sliku grada. Arhitektu Vladimiru Koželju se pomoću mekih linija koje su vodeći element cijelog objekta uspjelo približiti karakteru i duši Sarajeva.

Kombinacija neposredne svjetlosti i svjetiljki parkirališno mjesta pretvara u svjetlo i prosvjetreno mjesto. I koncepcija većine prodajnih mjesta, koja su smještena na etaži iznad garaže, je ista. Podignuti objekt se optimalno uključuje u gradski gabarit te ujedno nudi potrošačima odgovarajući broj parkirališnih mjesta u samoj zgradi.

Središnji prostor cijelog centra je zeleni atrij s trotuarom – eskalatorom i liftom koji povezuje dvije etaže te istovremeno spaja ulice na kojima se nalaze različite radnje i hipermarket sa paralelnim prodavaonicama. Danju je prirodno osvijetljen a kada padne mrak, okupan svjetlom sijalica, bezbrojnim odblijescima i odsjevima, on mijenja svoj karakter.

Prodajni prostor hipermarketa se širinom i preglednošću gostoljubivo približava posjetiocu i na mjestu kupovine po prvi put će mu ponuditi i kutak u kojem se može odmoriti. Blagajne će kupce ispratiti na izlasku i odvesti ih ka živahnim zbivanjima ispred njih, u kavanicu Santana i na terasu.

Paralelni program se sastoji od 25 radnji koje su više ili manje originalno koncipirane. Od većih tu odstupaju Intersport, Modiana i Salon namještaja. Dobrodošao smjer dizajniranja prodajnog mjesta može se vidjeti u Benettonovom lokalu koji svojom dvoetažnom prostorijom koristi raspoložive visine i oživljava uličicu namijenjenu kupovini. Ona vodi pored niza radnji i predstavlja osovину koja povezuje samoulužni restoran s jedne strane i kavanu Santana te letnji vrt s druge strane.

Mercator Centar Sarajevo predstavlja kako s vidika ponude tako i s vidika svog izgleda ponos Mercatora i neka bude u zadovoljstvo grada Sarajeva.

Ajda Teran Janežič

Arhitekt
Vladimir Koželj

Mercator Centar Sarajevo - najveći događaj u gradu

Sarajevo je 1. decembra 2000 bilo centar slovensko-bosanskoga privrednog i političkog vrha. Na otvorenje Mercator Centra Sarajevo došlo je oko 200 vodećih slovenskih privrednika. Taj su dan još naročito obilježili državnička posjeta predsjednika Republike Slovenije Milana Kučana, a na nivou grada susreli su se sarajevski gradonačelnik i ljubljanska županka Viktorija Potočnik.

Groznica oko otvaranja

Bez obzira na to što se mnogo zaposlenih u Mercatorovim trgovinama sarajevskog centra školovalo u Ljubljani, prije otvorenja došla im je u pomoć mnogobrojna ekipa saradnika iz ljubljanskog centra te saradnici iz ovladavajućeg dioničarskog društva. Zajedno su obavili gigantski posao. Ne samo oni koji su u skladu sa zahtjevima Mercatorovih standarda uređivali hipermarket, Modianu i Intersport, već i svi oni nevidljivi koji su se "iz pozadine" brinuli o robnim tokovima, informacijskoj podršci i protokolu te o samome činu otvaranja centra, potrudili su se i pokazali kao odlični radnici. Svi su oni bili svjesni očekivanja sarajevske, odnosno bosansko-hercegovačke javnosti.

Već prije podne, kada je do svečanog trenutka ostalo još nekoliko sati, u cijelom centru vladala je grozničava atmosfera. Zaposleni su se žurili da otklone posljednje nedostatke, pod se neprestano glancao, izlozi dopunjavali, sređivale su se haljine, izgled... Svi su bili svjesni da se radi o događaju od izuzetnog značaja i da moraju ulogu koja im je povjerena odigrati savršeno. Za slovenske novinare koji smo u Sarajevo došli avionom sa zakašnjenjem od nekoliko sati to je značilo brzu konferenciju za štampu, razgledanje centra u letu i već je stigao trenutak za »okupaciju« što boljih reporterskih mjesta.

Državnici su se obratili javnosti

S obje strane ulice koja vodi prema Mercatorovom centru i na trgu ispred njega malo prije 15.00 sati počelo se okupljati mnoštvo ljudi. Što se krije iza blistave vanjštine? Što to Slovenci donose u Sarajevo? Da li je to što obećavaju istina ili pak...

Korzo prilikom otvaranja

Goste i Sarajevce prvi je pozdravio **Zoran Janković**. Ukratko je predstavio Mercatorovu strategiju na novim tržištima. O samome centru rekao je: *»Mercator Centar Sarajevo je dosada najveća slovenska investicija u Bosni i Hercegovini. Njena vrijednost iznosi 48 miliona njemačkih maraka. A za Mercator ona vrijedi još mnogo više, pošto u Mercatoru najveću vrijednost pripisujemo ljudskim potencijalima. Za Sarajevo su značajna nova radna mjesta, a za Mercator da je Sarajevo, stogodišnjem evropskom gradu, dao trgovačko mjesto koje je i zaslužilo. Dolaskom na bosansko-hercegovačko tržište, Mercator želi podsticati razvoj kvalitetnih i cjenovno konkurentnih domaćih proizvođača, želi zajedno s matičnom državom doprinijeti brzom nastu društvenog i osobnog standarda njenog stanovništva.«* Sarajlijama i Sarajkama poželio je da im centar predstavlja mjesto prijatnih susreta i prije svega središte u kojem su uvijek dobrodošli i u kojem će se njihovi zahtjevi tretirati po najvišim standardima.

Uljudnim odobravanjem bile su popraćene riječi predsjedavajućeg u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine **Živka Radišića**. Rukovodstvo države je svjesno teške situacije, a razvoj se oslanja na očekivanju stranih investitora.

Predsjednika Republike Slovenije **Milana Kučana** su svi razumjeli. Slovenska riječ je ušla u uši i srca mnogih prisutnih. To je pokazala spontana i topla reakcija učesnika otvorenja. Ljudi su shvatili da predsjednik Republike Slovenije ne govori samo protokolarno, već kao čovjek koji im iskreno želi da žive u miru i blagostanju.

Zoran Janković je projektantu centra arhitektu Vladimiru Koželju uručio posebno priznanje za sve saradnike Mercator Optime, isto tako i predstavnicima preduzeća Energogroup iz Ljubljane i Butmir iz Sarajeva kao izvođačima i organizatorima radova.

Dolazak protokolarnih gostiju

Priprema na časni zadatak

Bučan aplauz propratio je predaju ključeva vozila hitne pomoći direktoru sarajevske kliničke bolnice. Pored te donacije Mercator je poklonio sredstva i institucijama Slovenaca u Sarajevu te za liječenje sarajevske djevojčice.

Ostao je još samo najsvečaniji trenutak – Milan Kučan, Živko Radišić i Zoran Janković presjekli su vrpce. U zrak je poletjelo na stotine crvenih balona, nad ulaskom u garažu podigla se crvena zavjesa. U centru je počela galama.

U sjećanjima usred oduševljenog mnoštva ljudi

Preko dana na pročelju zgrade se reflektirala slika grada, ples oblaka sad se podizao sad spuštao, a predveće centar je zasijao ožaren magičnom svjetlošću. U još uvijek razorenom Sarajevu njegova je svjetlost neobična, raskošna. Više od same vanjštine posjetioci je oduševila unutrašnjost. Svjetle trgovine, izlozi i cijela ponuda ljudima je prosto oduzimala dah. Sarajevci nešto takvo nisu očekivali. Komunikacijski putevi pretvorili su se u pravi »korzo« - kružno šetalište...

U sveopštem oduševljenju nisam mogla a da ne primjetim mnoge tužne i gorke poglede. Izbjegavala sam ih, jer su me zaboljeli, otvorili rane ... uspomene na tržnicu ... na hiljade prestrijeljenih prozora, prerešetanih, spaljenih kuća ... na ljude sa zavezljajima, na ljude u tunelu slobode ... to nisu bili ljudi iz onog mog Sarajeva, kada sam se zaljubila u mladog slikara ... kada je s bijelih padina Jahorine i Bjelašnice odjekivao radosni vrisak. ... ej, Sarajevo, mladosti moja...

Zaustavila sem nekoliko posjetilaca i priupitala ih o utiscima. Mogu ih sažeti u jednu jedinu riječ: fantastično. Da, da, bilo je, i još će biti, ljudi moji!

Lična karta Mercator Centra Sarajevo

- vrijednost investicije: 48 mio DEM
- broj zaposlenih u centru: 350
- trajanje izgradnje: 8 mesecev
- veličina cijelog kompleksa centra: 27.000 m²
- prodajna površina centra: 12.300 m²
- broj radnji: 25
- broj parkirališnih mjesta: 400
- cjelokupna površina hipermarketa: 7.800 m²
- prodajna površina hipermarketa: 4.850 m²
- broj proizvoda u hipermarketu: 30.000
- broj blagajni u hipermarketu: 25
- broj zaposlenih u hipermarketu: 160, njihova plata je u prosjeku 20% veća nego li kod konkurencije.

Još malo, pa degustacija

Teško se očekuju prvi kupci

Pomoć iz Slovenije - Polde Vuk (desno)

Bez redova, bez kupaca... sve dok blagajne skoro nisu pregorjele

Na obližnjem »buvlaku« vladao je potpuni mrak. »Nema što nema« desilo se u Mercator Centru Sarajevo.

Najveća zabava u gradu

Jumbo plakati pozivali su na najveću zabavu u gradu – veliki Mercatorov koncert. Dvorana Zetra je oduševljeno prigrllila sarajevske filharmoničare, Kemala Montena, Vlada Kreslina, Olivera Dragojevića, prvakinju sarajevske Opere Gertrudu Munitić, pomalo ostarjele rokere – Indexe i, naravno, Đoleta – Đorđa Balaševića. Muzika je dokazala da predstavlja jezik koji svi razumijemo, jezik koji ujedinjuje i koji ne zna za granice. Takva je atmosfera vladala u Zetri. Bilo je to Sarajevo moje mladosti.

U Mercator Centru su pored hipermarketa još sljedeće prodavaonice i radnje: Fotomaterijal Kodak Expres, kožna galanterija Stephanie, Modiana, dječji program Chico, Alpina, Planika, Benetton, Swatch, Tigovina s poklonima Džast, Intersport, Burlington, WitBoy, Papirnica Državne založbe Slovenije, Drogerija Weitnauer,

U Modiani

Zlatara Celje, Salon namještaja Mercator, Ribarnica, apoteka, frizer, izrada ključeva, restoran, banka, optika, lutrija, trafika i dječje igralište...

Blagajne su za vrijeme prvog radnog dana sko-

ro »pregorjele«. Odgovorni tvrde da su i svih narednih dana zalihe vidljivo nestajale.

Vesna Bleiweis

Svi su lijepi, svi najbolji - a taj u Puli je nešto posebno

Pula, 2. i 3. prosinca 2000 – i otvaranje pulskog Mercator Centra bilo je nadasve svečano, i u Puli se okupio "cvijet" slovenskog i hrvatskog gospodarstva i politike. I u Puli su jumbo plakati pozivali na veliki Mercatorov koncert.

Hipermarket u Puli

Od travnja, kada je bio otvoren hipermarket, a pogotovo nakon završetka turističke sezone, u Puli se intenzivno nastavilo sa »preradom« hipermarketa u pravi Mercator Centar. Unatoč tome što je po ponudi posve isti kao i drugi centri, njegova je vanjština pomalo drukčija. Pročelja svih Mercatorovih centara su odjevena u zelenkasta stakla, dok je ono u Puli u boji istarske zemlje.

Iako su pulski suradnici oprobani Mercatorovci, i njima je dobro došla pomoć suradnika iz Slovenije. Zajedno su centar, bolje reći hipermarket, žurno, još nekoliko trenutaka prije otvaranja, »glačali i glancali« kao nevjestu.

»Istra kao jedno od najvitalnijih područja hrvatskoga turizma zahtijeva i primjerenu razinu trgovačke ponude. Trgovina mora svojim prostorskim standardom, bogatom i Evropi konkurentnom cjenovnom ponudom te ljubaznom uslugom tu ponudu zaokružiti i nadgraditi,« rekao je **Zoran Janković**. Pohvalio je dosadašnji rad zaposlenika hipermarketa i izrazio svoju uvjerenost da će ostati stjegonoše Mercatorove kakvoće.

Petar Ivanović, direktor firme Mercator Pula, o centru je rekao: »Gradnja centra se odvijala u skladu s planovima. Otvaranjem centra započinje cjelovito izvršavanje našega, Mercatorovoga

poslanstva – ponuditi potrošačima najbolju trgovačku uslugu i vrhunsku ponudu na istome mjestu. Mercator postaje značajan partner hrvatskim proizvođačima, pošto će se na prodajnim policama nuditi dobrih 40% proizvoda hrvatskog podrijetla.«

Velika gužva. Ljude nosi radoznalost, nose ih očekivanja. U ljudskom mravinjaku nema mjesta za rolkara s Etinom pizzom. Nema mjesta za fotografiranje. Pored degustacijskih mjesta redovi. Kolica za kupovinu stoje u dugim redovima ispred blagajni. Potpuna euforija.

Etina pica je prijala

Sve i svi na svojim mestima

Dočekat će vas lijepe pulske cure

Osobna iskaznica Mercator Centra Pula

- vrijednost investicije: 29 mio DEM
- broj zaposlenika centra: 200
- trajanje gradnje: 8 mjeseci
- veličina cijelog kompleksa centra: 30.915 m²
- prodajna površina centra: 5.924 m²
- broj prodavaonica: 16
- broj parkirališnih mjesta: 540
- cjelokupna površina hipermarketa: 4.929 m²
- prodajna površina hipermarketa: 3.235 m²
- broj proizvoda u hipermarketu: 25.000
- broj blagajni u hipermarketu: 16
- broj zaposlenika u hipermarketu: 117

Za kruh naš svakidašnji

Arhitektka Mirjam Mrak, projektantka centra

Direktor firme Mercator Pula Petar Ivanović

Isto je i u Domu mladosti. »Đole! Đole!« Skandiranje se ne smiruje. Mladi zahtijevaju... Ne može ih smiriti ni Oliverova Cesarica, Kreslin je izvukao usnu harmoniku i sa svojom pjesmom »Za koga roža cveti« djelomično smirio ustalasanu gomilu posjetitelja koncerta, Kemal i Sarajevo, ljubavi moja opet je razgrijavao emocije. A zatim... »Na stanici u Puli... oprostite mi Katrin...« i balade o vrbama, o duši slavonskoj... Publika Đoleta ne pušta sa scene. On se vraća i nastavlja pjevati još jedan sat. Ispod plafona prospu se crveni baloni. Publika eksplođira. »Juna meseca v pulskoj areni...«, »oprašta se Đole. Ujutro hladan tuš – središnje istarske novine zanima jedino Đoletova radna dozvola... Zarada od koncerta otišla je u humanitarne svrhe – očnoj klinici pulske bolnice.

Vesna Bleiweis

Čile - dežela peska, zelenih dolin, ognja, vetra in snega

V najdaljši in najožji deželi sveta

“Muchas gracias” se v začetniški španščini zahvalim cariniku za vrnjeni potni list. Predno ga pospravim, ponovno pogledam žig. Zanimiv je, ni kaj. Eden več v moji zbirki. Pred mano, visoko na drogu, v blagem vetru plapolata modro-belo-rdeča zastava z belo peterokrako zvezdo na modri podlagi. No, pa sem tu. V najdaljši in najožji državi na svetu, kot mnogi pravijo Čilu. Deželi, ki se kot kača vije celih 4.300 km vzdolž pacifiške obale, od puščavsko vroče perujske meje, pa tja do viharnega in zaledenelega rta Horn. Da pa je dežela res nekaj posebnega, je poskrbela narava. Na eni strani jo je omejila z modro svežino Pacifika, na drugi pa s snežno belino mogočnih andskih vrščacev, ki proti jugu pojenjujejo v svoji “višini” in v Magelanskem prelivu potonejo v ledeno antarktično morje. Ozek trak ozemlja med omenjenima naravnima preprekama nikjer ni širši od 430 km in tudi ne ožji od 90 km. V povprečju je tako od razpenjenih pacifiških širjav potrebno premagati le borih 90 km geografske raznolikosti, da prestopimo mejo s sosednjo Argentino.

Zaradi neizmerno razpotegnjene oblike ima Čile zanimive in raznovrstne pokrajine, zelo raznoliko

podnebje in povezano s tem, barvito paleto rastlinstva in živalstva. Na poti proti skrajnemu jugu iz puščavskega sveta preko večinoma nerodovitnih slanih pamp pridemo v blago zelenilo plodnih dolin osrednjega dela Čila. Proti spodnjemu koncu zemlje se doline prelevijo v mrzle stepe in skalnate zalive, nad katerimi kraljujejo bleščéči ledeniki, ponekod še delujoči vulkani in viharne snežne planjave. Vse to sva spoznala na najini več kot 3.000 km dolgi poti od perujske meje do Puerto Montta.

Arica - bolivijsko okno v svet

Tako. Prispela sva v najsevernejše čilsko mesto Arico, znano po velikem pristaniškem terminalu. Trgovski sloves mesteca izhaja še iz inkovskih časov in se je okrepil v času španske vladavine, ko je bilo obalno mesto za izvoz bolivijskega srebra. Celotno obalno območje je vse do pacifiške oz. solitrške vojne, ki je trajala od 1879 do 1883 leta, pripadalo Boliviji. Poražena Bolivija je morala Čilu prepustiti 350 km

obalnega tihomorskega pasu skupaj z Arico. S tem je bil Boliviji odvzet dostop na morje in posledično v svet. Pomembna transportna povezava s svetom je bila prekinjena, s tem pa že tako revni državi povzročena ogromna gospodarska škoda. Pred tem se je namreč pretežna večina vsega rudnega bogastva Bolivije, predvsem bakra, svinca, solitra in nitratov,

izvažala prav preko Ariškega pristanišča. S posebnim dogovorom med Bolivijo in Čilom, s katerim je čilska vlada, tudi pod pritiskom svetovne javnosti, odprla pristanišče za bolivijski izvoz, priznala Arici status nekakšne svobodne cone. S tem je Boliviji omogočen ponovni, predvsem gospodarski izhod na morje. Železniška proga med Arico in glavnim mestom

Bolivije La Pazom je najkrajša možna pot do morja.

Iz mestnega središča v slabe pol ure prisopihava na bližnjo vzpetino El Moro de Arica, od koder je zanimiv pogled na pristaniške terminale. Mesto je kot na dlani in podobno, kot vsa mesteca z vseh treh strani obdano s puščavskim peskom. Na vrhu hriba je postavljen spomenik žrtvam pacifiške vojne, dogodke iz tistih časov pa lahko obiskovalec obudi v bližnjem muzeju. Preputstva se prijetno toplim sončnim žarkom in s pogledi loviva obzorje daleč za peneco se pacifiško modrino. Ko sonce tone za obzorje, izgublja moč v hladni pacifiški sapici. Počakava še na magične večerne barve in se v temi vrneva v mestni vrvež.

Nostalgija za starimi časi - stari dobri fičko

Še vedno rahlo osupla od dogodka na nočni avtobusni vožnji proti Antofagasti, postopava

po mestni plaži. Ker je sobota je povsod dovolj lokalnih turistov. Najdejo se tudi že prvi pogumneži, ki se namakajo v presneto hladnem Pacifiku. Po odzivu mezinca na levi nogi bi rekel, da voda nima več kot 18, morda 19 stopinj Celzija. Nič me ni mikalo, da bi namočil še kak del telesa. Še kratki rokavi so bili skoraj premalo. A začetek kopalne sezone je tu. Videti kakšno fletno Čilenko, ki se nastavlja še sramežljivim sončnim žarkom pa tudi ni tako slabo, a ne? Med sprehodom po dolgi promenadi premlevava nočni dogodek.

Okoli treh, morda pol štirih zjutraj je moralo biti, ko so na avtobus vstopili policaji in nas, to moram poudariti, prijazno zaprosili, da izstopimo, vzamemo prtljago in se postavimo v vrsto. Še vedno rahlo omotičen od prehitrega prestopa iz nočnega sna v budno stanje, opazim, da smo se ustavili na nekakšni "cestninski postaji" oz. cestni kontrolni točki. Moram reči, da so bili policisti z nama zelo korektni. Pogledali so

samo najina potna lista, prtljago pa pustili nedotaknjeno. Nekoliko drugače se je godilo domačinom, ki so imeli malo bolj temeljit nočni pregled. Ves postopek je trajal približno pol ure, nakar smo nadaljevali pot proti Antofagasti. Ko sem kasneje govoril z voznikom, mi je pojasnil, da so pregledi nekaj običajnega, ki pa se počasi opuščajo. So pa bili zaščitni znak diktatorskega režima generala Avgusta Pinocheta, ki je na ta način dokaj učinkovito nadzoroval pretok ljudi in blaga. Svoje čase so morali imeti Čilenci tudi posebna dovoljenja, saj je oblast tako nadzorovala potovanja posameznikov po državi. Zanimivo ni kaj. Podobne cestne kontrolne točke so posejane vzdolž celotne čilske panameriške transverzale.

"Ha, saj to ni res! Ali vidiš ti isto kot jaz?" v smeihu vprašam Tanjo. "Pa saj to je "naš" dobri stari fičko", izustim. Noro. Tu v Antofagasti, manjšem mestu na čilski severni obali, videti avto generacije naših mam, očetov, stricev in tet, pa res ni kar tako. Nostalgija! Škljoc, pa te imam.

“Road to nowhere”

V skoraj praznem avtobusu se peljem po “cesti, ki ne pelje nikamor”. Zgolj ravna asfaltna preproga, ki se v daljavi izgublja v pripeki Atacamske puščave, najbolj sušnemu predelu na zemlji. Po zbranih podatkih meteorologov, naj ne bi do leta 1971 v njej deževalo kar 400 let. Zaradi meteorološkega fenomena El Nino, pa se vsake toliko časa iz neba izcedi kakšna kaplja dežja, a še vedno nič. Rastlinje je zato sila redko ali pa ga sploh ni. Tu in tam neskončnost peščeno-kamnite puščave popestrijo slana jezera. Naselij praktično ni. Pokrajina spominja na tisto na Luni. Peščeni odtenki puščavske zemlje se ostro kregajo s sinjo modrino atacamskega neba. To je to, si pravim. Kdo bi si mislil, da pod to mrtvo naravo leži največje čilsko bogastvo - obsežna ležišča solitra, bakra... Poloti se me rahla nestrpnost, saj bi rad čimpreje napravil velik korak za Primoža, stopil na najbolj sušni konec našega planeta. Občutki so mešani in jih je težko

opisati. Človek mora to enostavno videti in doživeti. Še težje pa bo verjetno opisati tisto, kar bom videl in doživel v prihodnjih dneh.

Pozno popoldne sem prispel na cilj. V idilično puščavsko vasico San Pedro de Atacama. Spet sem v andskem predgorju. Težave z višinsko

boleznijo v Peruju so Tanji preprečile, da bi čudeže narave Atacamske puščave delila z mano. Počakala me bo v Antofagasti. Pred mano pa sta dva nezapabna dneva.

Primož Godler

Vrt pozimi

Če zemlja še ni preveč zmrznila, lahko opravimo setev korenja, špinac, čebule in graha. Seme seveda dobro prekrijemo s kompostom in zemljo.

Brstični ohrovt sproti pobiramo, saj dobiva svoj pravi okus šele sedaj, ko je »premražen«.

Tudi pozimi mislimo na kompost. Na kup nalagamo vse organske odpadke iz gospodinjstva, v zelo tankih plasteh pa lahko dodajamo tudi lesni pepel.

Če je zemlja suha in tega nismo storili že prej, pred večjim mrazom še enkrat temeljito zalijemo nasade okrasnih trajnic, da ne bodo trpele zimske suše. Pred suho in zmrzaljo jih najbolje varuje snežna odeja. Pred suhim in hudim mrazom občutljive vrste in sorte trajnic zavarujemo z rahlo zastirkto (listje, slama) ali smrekovimi vejami.

Ogrožene zdravilne rastline

Priljubljenost naravnega zdravilstva ogroža svoje najpomembnejše izvore, namreč zdravilne rastline. Po ugotovitvah neke britanske raziskave že osemnajstim od teh rastlin grozi, da bodo izumrle.

Poraba rastline ginko se je povečala letno za 26 odstotkov letno in teh rastlin porabijo okoli 2000 ton na leto, največ v Nemčiji. Najbolj zaskrbljujoč je ravno položaj na Kitajskem, kjer je okoli 80 odstotkov prebivalstva navezanega na uporabo tega rastlinskega zdravila. Možnosti za učinkovito zavarovanje zdravilnih rastlin so precej majhne, vse dokler domačini z nabiranjem divjih rastlin lahko zaslužijo več, kakor pa z njihovim pridelovanjem.

Žitarice za dolgo življenje

Čeprav bel kruh obogatimo z nekaterimi vitamini, po prehrabni vrednosti nikakor ne more zamenjati črnega, poudarjajo zdravniki. Naša prehrana naj vsebuje čimveč polnozrnatoga kruha, dovolj rjavega riža, ovsene moke in drugih nepredelanih živil. Ta živila nam namreč omogočajo daljše, predvsem pa bolj kakovostno življenje. Raziskava med ženskami, starimi med 55 in 70 let, ki so jo opravili strokovnjaki z univerze v Minnesoti, je pokazala, da so ženske, ki uživajo tovrstno hrano, vitkejšje in bolj vitalne, srčne bolezni so pri njih manj pogoste.

Med z vrha nebotičnikov

Tudi v vele mestu, kakršno je New York, je dovolj paše za čebele. To je dokazal David Graves, 56, edini čebelar na Manhattnu. Čebele goji na ravnih strehah nebotičnikov. Njegove čebele nabirajo medicino v mestnih parkih in cvetličnih nasadih, panji pa so na strehah v Brooklynu, Bronxu in na Manhattnu. Čebelar »med z vrha nebotičnikov« tudi uspešno prodaja. Paše je že res dovolj, kakšne kakovosti pa je med?

Genetska hrana škodi zdravju

V Abdeenu v Veliki Britaniji so na Rowettovem inštitutu raziskovali vpliv genetsko spremenjene hrane na živa bitja. Poskusne živali so bile podgane. Tiste, ki so jih hranili s tovrstno hrano, so zaostale v rasti in imele zmanjšano imunsko odpornost. Rezultati so bili zelo odmevni predvsem v Veliki Britaniji, kjer je na policah že veliko genetsko spremenjene hrane. Čeprav je vodja raziskave v izjavi za javnost poudaril, da je ta hrana še vedno povsem varna, pa je vseeno dodal, da je ne bi jedel, če bi lahko izbral. Angleško ministrstvo za kmetijstvo se je takoj odzvalo in napovedalo, da bo podrobneje proučilo potek in rezultate omenjene raziskave.

Novoletni hladni bife

Hladni ali topli bife pomeni, da vse jedi pripravimo že unaprej in jih postavimo na mizo pred goste, ki si jedi sami izbirajo. Tako je družba bolj sproščena, razgibana in ni vezana na skupno mizo. Tudi gostiteljica ali gostitelj se lahko pridruži povabljenim že takoj na začetku.

Novoletni hladni bife sestavljajo:

- slani prigrizki
- hladne mesne rolade
- majonezne solate
- sladice

Doma pripravljeno slano pecivo

Masleno ali listnato testo razvaljamo na pol cm debelo in ga razrežemo na dva centimetra široke trakove, te pa spet na krajše kosčke, primerne, da jih naenkrat damo v usta. Kosčke potresemo z naribanim parmezanom, grobo soljo, kumino, praženimi sezamovimi semeni, papriko, seseklanim pršutom... Ploščo za pečenje prelijemo z mrzlo vodo in oblikovano pecivo položimo na ploščo. Pečemo pri srednji temperaturi in pazimo na primerno zlato zapečenost.

Šunkini zvitki

V trgovini kupimo tenko narezano prešano šunko. V mehko maslo vmešamo trdo kuhane rumenjake in pretlačene sardelne filete. Z namazom premažemo posamezne kose šunke in jih zvijemo v zavitek. Za drugi namaz uporabimo suho skuto, ki ji primešamo nariban hren.. Šunkine zvitke pokrite postavimo v hladilnik in jih tik pred serviranjem posevno zrežemo posevno na pol centimetra debele rezine.

Mesni roladi

Puranov file razrežemo tako, da dobimo zrezke s čim vejo površino. Zrezke previdno potolčemo, da postanejo tanki in jih solimo. Za nadev uporabimo sesekljana piščančja jetra, slanino in na polovico prerezano porovo steblo. Jetra zmešamo s slanino in namažemo zrezek. Okrog porovega stebela zvijemo zrezek v rolado. Rolade zavijemo v aluminijasto folijo in jih pečemo v pečici. Pečene pustimo, da se popolnoma ohladijo v foliji. Povsem hladne posevno narežemo na centimeter debele rezine.

Velike svinjske zrezke potolčemo čim bolj tanko, jih solimo in nadevamo. Za nadev uporabimo zrezkom primerno tanke in dolge rezine sira, blanširane liste ohrovta in hamburško slanino. Rezine slanine položimo na meso, pokrijemo z ohrovtovim listom in z rezinami sira. Tesno zvijemo v rolado in zavijemo v aluminijasto folijo. Spečemo, ohladimo in narežemo.

Andrej Remškar

seveda, tudi pri enostavni obleki je zelo eleganten visok ovratnik.

Razkošna obleka pa bo v muslinu, čipkah ali v drugem dražjem in razkošnejšem materialu. Kroj je bolj zahteven, privošči si detajle v obliki naborkov, gubic, všitkov in podobno. Te obleke spominjajo na obleke, ki smo jih pred desetletji občudovali na takrat še zelo mladi Elizabeth Taylor ali na kakšni drugi divi. Takrat so bile tako daleč in nedosegljive, danes pa so prav take toalete tu, kot da se nam otroške sanje izpolnjujejo. Barve so malancan, roza, zelena, modra, črne pa v tej izvedbi skoraj da ni. Ramena so razkrita - in hkrati pokrita s šalom, ki mora biti skoraj umetniški izdelek... Spodnji del obleke je le redko ozek, najraje pa je zelo razkošen.

Saj je novoletna noč - noč polna pričakovanj, upanja, dobrih želja, optimističnih misli in

Čarobni trenutek, ko se zamenja leto

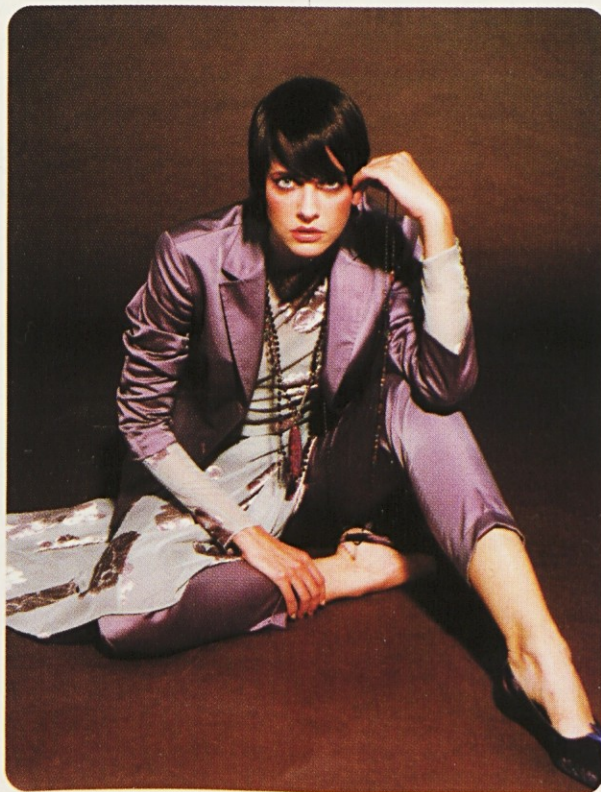
Kako hitro se obrne leto! Prazniki so že tu in tudi tiste, ki jih do sedaj ni skrbelo kako bo z garderobo za najdaljšo noč v letu, počasi "napadajo" taka vprašanja. Čim bolj se bliža tisti posebni trenutek, ko se zamenja leto (tokrat pa tudi tisočletje), toliko bolj si mislimo, da je vendarle nujno za tako izjemne trenutke poskrbeti tudi za izjemna oblačila. Če k temu dodamo še bleščice in ves ostali novoletni glamur, ki nas je osvojil šele v zadnjem času, se novoletni obleki enostavno ne moremo več upreti. Lepa in nekaj prav posebnega naj bo, četudi bomo Novo leto pričakali doma.

Če pa si želimo privoščiti obleko, bo ta ali povsem enostavna, ali pa kar precej razkošna. Enostavna oprijeta svetlikajoča obleka bo razgalila ramena, če pa nam oblika rok tega več ne dovoljuje, bodo rokavi segali do komolca ali malce čez, izrez okoli vratu bo globok v ovalu ali v obliki črke "V". Letos pa je zelo priljubljen tudi izrez "ladjice". In

polna simbolov. Eden teh je tudi naša svečana obleka. Naj nam novo leto prinese veliko sreče, zdravja, dobrote, veliko notranjega miru in zadovoljstva! Da bi bil vsak zase zadovoljen in da bi bili vsi skupaj srečni kar se da!

Lidija Jež

Kdor ima novoletni program izdelan že dolgo, ima zagotovo tudi pripravljeno garderobo. Za mnoge tiste, ki se jih novoletna mrzlica loteva, pa pogledimo starosti, žepu in dogodku primerno ponudbo. Ne dragi, mehki, malce elastični in vendarle dovolj zračni materiali so na voljo v mnogih svečanih izvedbah - svetijo se zlato, srebrno, rdeče, lila ali zeleno. Lahko so le posuti z bleščicami ali pa delujejo kot "čisto zlato ali srebro". Lahko so le majica z nekoliko globljim izrezom in vse bolj priljubljenimi tričetrt rokavi ali pa majica z odprtimi rameni, speljana v puli. Letos so za te majhne svečane kose oblačil zelo priljubljeni geometrijski vzorci, ki združujejo vse že naštete barve in vsaka se po svoje sveti. In k majici sodijo rahlo svetlikajoče, lahko tudi rahlo prozorne hlače ali krilo, ki bo ali poudarjeno ozko ali krojeno v ribico ali pa že kar od pasu navzdol pravljico razkošno. Za enostavnejša ozka krila in hlače so letos zelo poudarjeni svetli toni - od povsem bele, do bež ali nežnejše lila barve - vse pa so lahko v svetlikajoči ali povsem navadni barvni izpeljanki.

Nagradna križanka

				SREČNO!	MAKEDONSKO MESTO OB JEZERU	IZRASTEK NA KOŽI	MINERALNA MAST BREZ VONJA	NEPONOV-LJIVOST	MLEČNI IZDELEK	ŽARNICA NA PLINSKO RAZELEKTRENJE	UČNI ALI VZGOJNI ZAVODI	LIV, LIJAK	ORIEN-TALSKE UTEŽNE MERE	
				SPOROČILO NAZNA-NILO										
				ŠPAROVČEK										
				ODKRITJE TAJNE LOJZE OBLAK										
				POLITIČNI VODITELJ TOPOVSKI IZSTRELEK					KRAJŠA OBLIKA ZAIMKA VEDVE		RAZTOPINA ZA STRO-JENJE KOŽ	ČETVERO-KOTNIK		
PETER NOVAK		SOLMI-ZAČJSKI ZLOG	DRUŽINA GLASBIL KRAJ NA KOČEVJEM						PODELITEV IMENA					
MEDICIN-SKO IME ZA JAJČNIK				POLITIK GLIGOROV	VIJAK PRI SADNI PREŠI				HRVAŠKO MOŠKO IME					
LAMI PODOBEN PREŽVEKO-VALEC					TIROLSKA REKA SIDRO. KOTVA				PONIKAL-NICA NA KOČEVJSJEM	HUMORIST BUCHWALD DOLGORE-PA PAPIGA				
UPRAVNI ODBOR		PRVI RAČU-NALNIK ZEMELJSKI PLIN					GOVORNIK, PRIDIGAR							
ZBIRALNICA MLEKA							DRŽAVA NA B. VZHODU PIŠATELJICA PEROCI							
LJUDSKI IZ-RAZ ZA ZAKOVICO		REČNA STRUJA VLADO JARC			VULKAN NA SICILIJU OLGA JARC					KRAJ PRI LJUBLJANI EDWIN ROBINSON				
SENO DRUGE KOŠNJE				GRŠKI BOG VETROV				DEL GRLA						
DUH, AROMA			SESTAVIL JOŽE PETELIN	ŽELEZOV OKSID				IME AMER. SKLADA-TELJA COPLANDA						

Za pravilno rešitev križanke v prejšnji številki časopisa, nagrade prejmejo:

1. Bauer Marija, Seidlova cesta 68, 8000 Novo mesto
2. Kozamernik Ivanka, Cesta na Dobravo 35, 8290 Sevnica
3. Silva Pešec, Gubčeva 2, 8270 Krško

Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitve pošljite do XX. xxxxxxxxxx 2001 na naslov:

Poslovni sistem Mercator, d.d.,
Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana,
Center za obveščanje

Silvestrovanje

v Kočevju

SPOŠTOVANI,

TUDI LETO 2000 SE Z NAGLICO BLIŽA H KONCU. PREDLAGAMO VAM, DA PREŽIVITE ZADNI DAN IN ZAČETEK NOVEGA LETA Z NAMI. ZA VAS SMO PRIPRAVILI DVE POSEBNI PONUDBI, KI VAM JU ŽELIMO PREDSTAVITI:

2001 NOVOLETNI PAKET

31.12.2000 - PRIHOD V KOČEVJE IN NAMESTITEV

31.12.2000 - ZVEČER OB 20. URI SILVESTROVANJE

01.01.2001 - ZAJTRK, KOSILO, TRIM - SPREHOD DO SKI BARA V DOLGI VASI, OGLEDE KLETI (SEVEDA BOMO KAKŠNO STEKLENICO TUDI IZPRAZNILI), NATO VRNITEV V HOTEL

01.01.2001 - ZVEČER PLES V HOTELU

02.01.2001 - ZAJTRK, KOSILO, POPOLDAN ODHOD PROTI DOMU

CENA PAKETA JE 19.900,00 SIT NA OSEBO. OTROCI DO 6. LETA STAROSTI IMAJO BIVANJE BREZPLAČNO, OTROCI DO 10. LETA PA IMAJO 20% POPUST.

2001 SILVESTROVANJE

LAHKO PA SE ODLOČITE LE ZA SILVESTROVANJE V HOTELU VALENTIN.

CENA SILVESTROVANJA ZNAŠA 7.900,00 SIT NA OSEBO.

VAŠE REZERVACIJE PRIČAKUJEMO PO TELEFONU 01/8951 286.

LEPO POZDRAVLJENI.

2001 hotel VALENTIN

MIRICA DIMITRIJEVIČ

VODJA GOSTINSTVA

VESELI BOMO, ČE SE BOSTE ODLOČILI IN PRIŠLI K NAM. ZAGOTAVLJAMO VAM, DA SE BOSTE POČUTILI DOBRO IN OD NAS ODŠLI Z NAJLEPŠIMI SPOMINI.

Mercator

Kmetijsko gospodarstvo Kočevje
OE gostinstvo in turizem

Ozimnica

ETA, živilska industrija, d.d.,
1241 Kamnik, Kajuhova pot 4
tel.: 01 / 830 84 00

Eta - srce dobre kuhinje

Paket Ozimnica
6x720 ml 2 x Kamniške kumarice
2 x Rdeča pesa
1 x Paprika fileti beli
1 x Mešana solata

Paket Kumarice
6x720 ml 6 x Kamniške kumarice

Paket Rdeča pesa
6x720 ml 6 x Rdeča pesa

Paket Ajvar
6x720 ml 6 x Nepekoči ajvar

Paket Paprika
6x720 ml 6 x Paprika fileti beli

Paket Paprika paradižnik
4x720 ml 4 x Paradižnikova paprika

Paket Mešana solata
6x720 ml 6 x Mešana solata

Paket Marmelade in kompoti
6x720 ml 2 x Marelična marmelada sladka
1 x Mešana marmelada sladka
1 x Slivova marmelada sladka
2 x Višnjev domači kompot razkoščen

Paket Kislo zelje
6x720 ml 6 x Kislo zelje

Paket Kisla repa
6x720 ml 6 x Kisla repa

Paket Prebranec
4x850 g 4 x Prebranec